

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De naaman. ca. viij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Regum quarti

petini filii a te, q.d. Nisi nō peteti dedisti filii in permīcē meā. Numq.d nō dixi tibi, ne illudas me Illusione vocat dari filii a dño et tam cito auferri. Et ait ille ad giezi Tolle baculū meū et vade et ne facias moras v'l alis quem salutando vel respondendo salutāt: et ponas baculū meū sup faciem pueri. Tū qz abīsset ait mulier ad heliseuz. Vnde dñs nō dimittā te. Et secut⁹ est eam. Et reuersus est giezi in occurſu ei⁹ dices: Nō surrexit pu er. Et ingressus heliseus incubuit sup puerū et trahens se coaptauit membra sua membris ei⁹. Et cum orasset calefacta ē caro pueri: et oscitauit puer: et aquis oculos. Quē cū reddidisset matri vīnentem: reuersus ē gal gala. Hic locū ſepe frequentabat heliseus tum p religionē loci, tum quia ibi nat⁹ ē, et in oru eius tale ibi contigit pdigii: vt ima go vna ex vītu aureis inugret acutē. Quo audito i hierusalē sacerdos diuino nuru ait Propheta natus est in israel qui ſculptilia eoz deſtruet et fuſtila:

De coloquintidis et ſupabūdaria panū.

La. VII.

Oro fames erat i terra
p et filij ppheterarū cōuenerant ad heliseū. Qui dixit vni de pueris Loque pulmenta filijs ppheterarū. Qui egressus ut colligeret herbas agrestes: uenit qslī vitē ſilueſtre et collegit ex ea coloquintidas nesciens: qd eſſet et qd eſſet in ollam pulmēti. Heſut agrestes cucurbita amariſſime: minores his que in ortis naſcunt. Uel ut qdā dicūt herba ē qslī vīt̄ ſe diffundens in ſepibus fructu modico purpureo et rotundo cū maturis ē. Cuiq; gaſtassenſ recubentes d̄ coctio ne bacciamauerūt. Oros in olla vīr deſt: id est amaritudo qslī in morte vel mortifera. Et allataz farinā misit in ollā: et dulcorata ē eſca. Vir aut̄ quidam deuilit viro d̄ panes p̄mitia: et, ex panes hordeaceos: et frumentū nouū in pera: id est grana conſricta. Nō est intelligendū de panibus p̄mitia que offerebantur in pentecoste neq; de polēta que offertur in paſcha, h̄ quia fames erat in terra ſeltinātē d̄ tritico adhuc recente fecerat iſte panes: quos fecit heliseus apponi pplo. Qui dū dicunt. c. vīris quia minister dixit. quā tu ē h̄ vponā. c. vīris. Sz intelligēdū: vt apponā etiā. c. vīris nedū populo. Uel forte

duos tñ panes p̄mitiaꝝ apposuit. c. vīris dīcens Hec dicit domīn⁹. Comeſtent et ſupererit. Et factum est ita miraculoſe ſuſta vero bum domīni.

De Naaman. Ca. VIII.

Naaman aut̄ pri

n ceps erat milītie regis ſirie: vir dīnes et aſſiduꝝ ſz leproſus. Et latrūculū de ſyria captiuā dixerat puellā de iſrael: que erat in obſequio vīzorū naaman. Que ait ad domīnā ſuā. Ultimā fuſſet domīnus meus ad pphetam ſamarie q̄ curaret eū. Tūlīt naaman argētū ſz aurū multū: ſz r. mūtatoria vēſtīū. id eſt decē paria: v'l nouas vēſtes q̄ ſlē vocant p mutatione vēſtīū vēterū. Tūlīt ſecuꝝ litteras regis ſyrie ad regē iſi: in hec verba. Scito q̄ miserim ad te naamā: vt cures eum a lepra. Exaudiēs rex iſi l' blaſphemā ſcldit vēſtimenta ſua et ait. Numq.d ego de ſum vt curem hominē leproſuꝝ. Dc cauſones querit aduersū me. Et miſit ad eū heliseus dicens. Cur ſcldiſt vēſtimenta tua. Veniat ad me: et ſciat ppheteram eſſe in iſrael. Sterit ita q̄ naaman et equitaꝝ etiū ad hoſtium helisei. Qui miſit ad eū dicens. Lana reſepties i iordanē ſz mūdaberū. Cuiq; abīſret naaman indignas q̄ nō tetigiffet eū iuocans nomē dñi: dixerūt ei ſeruiti ſuū. Si rem grādem dixiſſet tibi ppheta facere debueras quāto magis qd modicū eſt. Descendit ergo et lauit ſe in iordanē ſepties et mūdaꝝ ē. Et rediens ſterit corā heliseo et ait. Scio q̄ nō ſideus ali⁹ in vniuersa terra niſi in iſrael. Et obtulit ei benedictionē. Cūq; renuenti vīm faceret: ait helise⁹. Vnde dñm⁹: q̄ nō accipia. Et ait naamā. Obſcro vt tollam onus duoz burdonū de terra hac. Et aut̄ burdo ex equo et asina. Scōm quodā tulit terraz vt ſterneret eam in templis idoloꝝ: vt ſtans ſup eam adoraret deū terre iſrael. ne offendere dñm⁹ ſuū ſi pariter nō adoraret. Sed veri⁹ vides q̄ fecerit altare dño ex ea ad immolandū. Unde et ſubdit. Non faciet ſcrip̄tuꝝ vltra holocaustū ac vīctimā dñs altensis niſi domīno. Unū eſt qd mutare nō poſſuꝝ: cū innitit rex ſup manū meā: et adorat in tēplo rēmon optet me ſimul adorare. Qra do minū vt nō imputet mihi hoc. Et abīſt naaman electo tēpore: id ē cū elegiſſet terraz ad portandū. Hebre⁹ ſichabet. Abīſt ab eo

8

Historia libri

aliquanto terre spacio Eadem ambiguitas in
genesi legitur. Eratque vetus ipsius. Et ingredie-
batur effrata. Hebreus habet. Adhuc spaci-
um terre erat. et ingrediebas effrata. Et sic la-
tinus interpres posuit electrum sacerdos vel ver-
nū p spacio. Cucurrit autem gieszi post naaman
ut aliquid acciperet ab eo et ait. Dominus meus
misit me ad te dicens. Venierunt ad me duo
adolescentes ex filiis prophetarum: da eis talentū
argenti et vestes duplices. At ille dedit ei duo
talenta et vestes: et tradidit ei pueros quod defer-
ret ea: et abscondit ea in domo. Tunc vespe-
starer coram heliseo ait. Unde venis gieszi. Qui
respondebit. Non tu seruus tuus quodque. At ille.
Non cor meum tecum erat cum reuersus fuerat
homo in occursum tuum. Accepisti argenteum ut
emas possessiones. Sed lepra naaman adhe-
rebit tibi et semini tuo in seculum. Et eges-
sus est ab eo lepronus. Non legitur ad litteras
gieszi filium habuisse lepronus nec poste-
rum. Certum est autem de gieszitis quod lepra sumo-
nic respersi sunt.

De securi et acrisia syrorum. Ca. IX.

Sicutum est autem

F

cum esset heliseus cum filiis prophetarum incidentibus ligna ad iordanem cecidit ferrum securis unde in aquam. Tunc ei natauerat ille: misit heliseus lignum in aquam ubi ceciderat ferrum: et natauit ferrum et tulit illud. Porro rex syrie pugnabat contra Israel: et sepe ponebat suos suos in insidiis quae cauebat rex israel heliseo sibi manifestate abscondita syrorum. Et turbatus rex syrie ait quis suis quis vestrum predictorum est in eis apud regem israel. Et ait unus. Nequaquam. sed bellus indicat regi israel quecumque loqueris in coelau. Qui ait. Miratur et caplatur eu. Tunc accepisset eum esse in dampnum: misit illuc robur exercitus. Qui venientes illuc in nocte circumdederunt ciuitatem. Nam ne puer helisei vidit exercitus: et itusque clamat. Huius domine quid faciemus? Qui respondebit. Noli timere: plures sunt nobiscum. Et orate heliseo agnus dominus oculos pueri: et videt modum plenum curribus igneis. id est agminibus angelorum. Tunc intraret hostes ad eum: orante heliseo percussit eos dominus cecitate: non omnius quem. sed acrisia ne eum agnosceret. Et dicit. Acrisia est amentia vestra: ad eos heliseus. Non sis scilicet qui querimur: est hec via: nec est ista quod in manu teneamus.

clistas. id est non est hic mansio helisei. Sed inimi-
ciorum me et ostendam vobis virum quem querimus:
et duximus eos in samariam. Et orate heliseo ape-
rius dominus oculos eorum: et videbunt se esse in medio
samarie. et hostes circumstantes. Et dixit rex
israel ad heliseum. Percutiam eos pater mihi. Qui
inuidit Nequaquam dominus enim adduxit eos: sed propter
eis hospitalitatem affluenter. Quo facto redi-
xerunt latrones syrii in israel.

De secunda obsidione samarie. Ca. X.

Sicutum est post hec

f benadab rex obsidebat samariam
et facta est fama in samaria: ita
ut videretur caput asini. Et quartus pars cabi sterco ris colubrum
quoniam argenteis. Hac ut ait iosephus codicibus
bant cibos in pale. Traditur quidam nomine stereo
ris dicti vesicularum colubrum in qua reperabantur
grana defloratis allata. Tunc transiret rex israel g-
murus. et consideraret custodias muri: clamauit ad eum. Salua me domine rex. Qui suspicatur
quod quereret aliquid ab eo: comoediit inuidit. Non
saluat te dominus: Unde te salvare possude
area ante torculari. Qui respondebit Nequaquam
domine. sed ego et mulier ista comedemus de
filiis nostris comededemus. et comedimus filium
meum: hec autem abscondit filium suum. Et contristatus
est rex vehementer: et scidit vestimenta sua
et apparuit cilicium quod vestitus erat ad carnem. Et
ait. Quid amplius mali possimus expicere
re a domino. Hec faciat mihi deus: et hec adi-
dat: si sciderit caput helisei super ipsum bocile.
Hoc enim malum imputabat heliseo quod civiles
non liberabant cum posset. Tunc missus est impli-
cator: penitentia duci sequebatur eum ut ipse
liberaret heliseus autem sedebat in domo sua:
senes cum eo. quos iosephus discipulos eius
dicit. Et ait heliseus. Hoc est quia filius hominis
micerit qui scilicet occidit naborum missus predi-
catur caput meum. Prohibete intrare in ciuitatem
donec eveniat rex qui prohibebit ei quod iussisse
rat. Tunc superuenisset rex: ait heliseus. Nas
hac hora erit in porta samarie modus simile
pro statere uno: et duo modi hordei siliter. Et
irritus eum venitus eorum super quorum manus
rex incumbebat dicens hoc esse impossibile.
Qui heliseus. Videbis et non comedes. Por-
tro quattuor leprosi erant ad introitum portae
fame deficientes. Qui vespere venerunt ad ea